

som hever den til et høyere nivå. Den er mer omfattende og har en bedre pedagogisk tilnærming. Boken har mange forfattere, men med god redigering har man klart å unngå at dette blir en svakhet. Redaktørene, professor i sårforskning og kirurgi, Finn Gottrup, og spesialist i dermatovenerologi, Tonny Karlsmark, har begge solid sårkompetanse både akademisk og klinisk, og klarer å formidle sin kunnskap på en imponerende lettfattelig måte.

Stoffet er presentert i en generell og en spesiell del. I den generelle delen gis en god innføring i de ulike faser ved sårtilheling, i diagnostikk og oppfølging av den enkelte sårpatient, i sårbehandlingsprinsipper, sårbehandlingsprodukter, kompresjonsbehandling, smertebehandling, bakterienes betydning i sår samt økonomiske vurderinger. I den spesielle delen omtales de ulike sårtyper. Her er selvfølgelig de store grupper problemsår omtalt: venøse og arterielle sår, diabetessår, trykksår og sår relatert til traume og kirurgi. I tillegg beskrives mindre omtalte grupper som anorektale fistler, peristomale hudforandringer og sår, kreftsår, vaskulittsår og andre immunologiske sår, munnhulesår, sår forårsaket av selvskading etc. For å komplettere listen er det også tatt med et kapittel om keloider og hypertrofiske arr.

Enkelte temaer omtales med en viss knapphet, men det må man regne med når hensikten er å gi en samlet og oversiktlig beskrivelse av bakgrunn, diagnose og behandling av alle typer sår til lesere med ulik yrkesbakgrunn. Spesielt interesserte vil likevel finne god nytte i listene over supplerende litteratur knyttet til mange av kapitlene. Personlig savnet jeg mer omtale av biofilmer i kapitlet om bakterier og sårinfeksjon da dette er et svært aktuelt tema innen sårforskning. I kapitlet om sårbehandlingsprodukter burde det vært en omtale av antimikrobielle produkter som honning og polyhexanid i tillegg til sølv og jod.

Boken er rikholdig illustrert, og er skrevet for alle som arbeider med, og har interesse for problemsår. Den kan brukes som oppslagsverk eller nytes fra perm til perm. Ikke alle produkter som beskrives kan overføres direkte til norsk praksis. Iodosorb er f.eks. hyppig brukt både i Sverige og i Danmark, men kan i Norge kun fås på registreringsfritak. Det skulle likevel ikke være noe problem å bruke boken som en veileder i norsk sårpraksis.

Redaktørene har i forordet levnet en viss tvil om hvorvidt denne andre utgaven har sin berettigelse pga. den massive utvikling de senere år av internasjonale status- posisjons-, evidens- og konsensusdokumenter til behandling av problemsår. De konkluderer likevel med at struktur og innhold vil bringe behandlingen av pasienter med problemsår et avgjørende skritt videre. Under- tegnede er enig. Boken fortjener en plass

i hyllen til enhver som ønsker å gi god sårbehandling.

Brita Pukstad
Hudavdelingen
St. Olavs hospital

Litteratur

1. Lindholm C. Sår. 2. utg. Lund: Studentlitteratur, 2003.

Lettlest og velskrevet innføringsbok om helsevesen og helsepolitikk

Vallgård S, Krasnik A, red.

Health services and health policy

210 s. København: Gyldendal Akademisk, 2008.

Pris DKK 218

ISBN 978-87-628-0876-8

Det første av de seks kapitlene beskriver generelle egenskaper ved ulike lands helsevesen, blant annet ulike former for organisering og finansiering. Kapittel 2 beskriver hvordan helsepolitiske problemstillinger skapes og

hvordan både problemstillinger og hva som anses som rasjonelle, og dermed ønskelige løsninger, har relasjon til politiske ideologier. Kapittel 3 presenterer ulike måter å forstå organisasjoner på og metoder for å regulere helsetjenesten. Kapittel 4 beskriver de mest benyttede metoder innen økonomisk evaluering, mens det i kapittel 5 diskuteres helsereformer som fenomen. Siste kapittel gir en oversikt over det danske helsevesenet etter reformen i 2007, herunder styring, organisering og finansiering.

Dette er en engelsk versjon av den fjerde og noe omarbeidede utgaven av en dansk bok med tittelen *Sundhedsvæsen og sundhedspolitik*. Målgruppen oppgis først og fremst å være medisinstudenter, studenter innenfor studieretningen «public health» og andre (internasjonale) studieprogrammer der helsetjenesten er tema, men også leger, sykepleiere, administratorer og politikere, samt utenlandske helsearbeidere i Danmark, som ønsker å lære mer om det systemet de er en del av.

Boken er tenkt som en oppslagsbok. Dette angis som begrunnelse for enkelte gjentakelser og for at forfatterne bare beskriver generelle, overordnede strukturer, ikke forhold på institusjons- og avdelingsnivå.

Den er velskrevet, letlest og dekker på en kortfattet og informativ måte et bredt

utvalg temaer. Den gir en fin innføring i sentrale modeller, begreper og teorier som er relevante for å beskrive, analysere og evaluere helsevesenet i ulike land/kontekster, og gjør på en klar og konsis måte rede for viktige problemstillinger innenfor helsepolitikken, både historisk og i dag. Strukturen er oversiktlig, og hvert kapittel har egen litteraturliste. I tillegg er det bakerst i boken en liste med forklaring av sentrale begreper. Derfor egner den seg godt som en innføringsbok for personer uten spesiell kunnskap om helsepolitikk og helsevesen i ulike land, samt for personer som kan noe, men ønsker en bedre forståelse av helheten. Brukt som lærebok i Norge er det en ulempe at den gir en oversikt over det danske helsevesenet og ikke det norske. For personer med en viss oversikt over feltet, som ønsker å lære mer, blir omtalen av det enkelte tema for overfladisk.

Maren Skaset
Helse Sør-Øst
Hamar

Kirurgiske prinsipper – global praksis

Bland KI, Sarr MG, Büchler MW et al, red.

General surgery

Principles and international practice. 2. bd.

2. utg. 2 011 s, tab, ill. London: Springer, 2009.

Pris EUR 175

ISBN 978-1-84628-832-6

Det meste av innholdet i denne utvidede og oppdaterte 2. utgaven av læreboken, utgitt første gang i 2001, er aktuelt og relevant for vår egen kirurgiske hverdag, men ikke alt. Og noe savnes.

Stoffet er samlet i 13 hovedseksjoner. Seksjonene om hodetals sykdommer og om gynekologi faller utenfor generell kirurgi hos oss. Urologi er tatt med i et svært kortfattet kapittel, og innen thoraxkirurgi er kun godartede sykdommer omtalt.

I de tre første seksjonene omtales de generelle kirurgiske prinsipper (f.eks. anes- tesi og risikovurdering, væske- og elektrolyttbehandling og smertebehandling), traume- og brannskadebehandling og problemer knyttet til akutt kritisk syke pasienter. Gastroenterologisk kirurgi utgjør om lag halvparten av læreverket. I tillegg er barnekirurgi, mamma-/endokrinkirurgi og karkirurgi relativt kort, men greit omtalt.

Redaktørene er velkjente og toneangi- vende i ulike internasjonale sammenhenger.